

[Nana Mikkelsen.]

dets vigtige problemer og ikke til tilsløring. Redegørelsen er således bl. a. en udfordring til de politiske partier, også til VS.

Mål og midler hænger sammen. På grundlag af det stolte mål: en ligelig udvikling af landet, bliver foreslået følgende regionale virkemidler:

For det første er der egnsudvikling, der, som det hedder, i årene 1958-75 i støttede virksomheder har bidraget til etablering af ca. 18.000 arbejdspladser. Det lyder af meget, men er meget lidt, samtidig med at den samlede arbejdsstyrke i samme periode er forøget med knap en halv million. De virksomheder, der får støtte, er i øvrigt ofte lavtløns erhverv, som dårlig kan klare sig i vækstområderne.

Det er for det andet lokaliseringsvejledning, der netop kun er vejledende for erhvervslivet. Jeg kan ikke tro, den får større effekt. Når virksomhederne klumper sig sammen i bestemte kroge af landet, er det ikke en tilfældighed, fordi virksomhedslederne er dumme eller fantasiløse, men fordi det betaler sig for den enkelte virksomhed.

Det er for det tredje arbejdsmarkedspolitikken. Den får formodentlig heller ikke større effekt, medmindre erhvervsuddannelserne bliver mere opsøgende, mere udadvendte og på den ene eller anden måde i højere grad inddrages som et regionalpolitisk virkemiddel. Det er så et spørgsmål, om jobbet stadig kommer til manden, eller om manden kommer på omskoling og flytter til jobbet.

Det er for det fjerde udflytning af statsinstitutioner, et ønske, der har været fremført før, men hvor der foreløbig er sket meget lidt. Miljøministeren gør opmærksom på, præcis som en anden fornuftig virksomhedsleder, de selv samme gode argumenter som kostbare flytninger, dyrt nybyggeri og eventuelt på lang sigt dårligere kommunikationsforbindelser, der taler imod at flytte alt for meget rundt på de offentlige virksomheder. Det er trods alt et spørgsmål, om ikke staten som grundejer og bygherre presser citronen vel rigeligt, f. eks. i de centrale bydele i København.

Det er for det femte den økonomiske udliggning mellem rige og fattige områder, hvor jeg gerne støtter miljøministerens forslag om en undersøgelse af de gældende bloktil-

skud som et regionalpolitisk virkemiddel. VS har ofte gjort gældende, f. eks. i vort forslag om enhedsskatten og om Københavns kommunes forfatning, at den økonomiske udliggning måske er en krumtap i debatten om planlægningens mål og midler.

Det er for det sjette statens og amternes trafikpolitik, som jeg allerede berørte i min indledning. Der er tendens til, at de enkelte grene af forvaltningen planlægger på livet løs uden blik for sammenhængen. Jeg kan kun støtte, at landsplanlægningen ved nedsettelse af et ministerudvalg gerne endnu stærkere placeres mere centralt i forhold til andre fagministerier.

Lad mig konkudere så vidt, at det i et såkaldt planøkonomisk samfund, hvor privatkapitalen er motor og det offentlige allerhøjest regulerer færdslen for at undgå trafikpropper, er en vanskelig sag at finde probate regionalpolitisk virkemidler. Jeg har antydnet nogle få forslag til en stramning af færdselsreglerne. Jeg har lyst til at lufte endnu et forslag: at private og offentlige virksomheder kun kan placeres i vækstområder efter ansøgning, når begrundelsen opfylder nærmere af miljøministeren fastsatte regler.

Miljøministeren skildrer i sin redegørelse et funktionelt sammenhængende bymønster, til en vis grad baseret på socialdemokratiets pjece „Teknologi, byudvikling og bymiljø“. Det er glædeligt, at denne pjece endelig kommer til ære og værdighed, da den ikke til dato er blevet brugt blandt socialdemokratiske kommunalpolitikere. Ideen er, kort fortalt, at man skal holde igen med hensyn til væksten i København, Århus og Odense, men at Ålborg og Esbjerg spiller en særlig rolle for udviklingen i afvandringsområderne, at andre byer, som alle dele af befolkningen kan nå frem til inden for en afstand af 15 km, planlægges som lokale vækstcentre, og at byer på 1.000 indbyggere og opefter bliver sæde for dele af den primærkommunale service.

Man kunne diskutere sig blå i hovedet om indbyggertal og kilometre. Hovedsagen er: jeg er enig med ministeren om synspunktet i det funktionelt sammenhængende bymønster, og problemet er, hvordan det bliver til virkelighed, når udviklingen går sin skæve gang trods gode ønsker. Skolerne bliver større, hospitalerne bliver større, boligbyg-